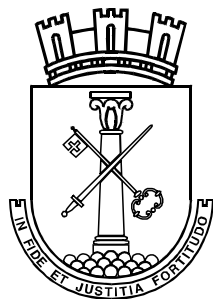


**Retningslinjer for  
legemiddelhåndtering i  
barnehager  
og  
skoler**



**DRAMMEN  
KOMMUNE**

# Retningslinjer for legemiddelhåndtering i grunnskolen/SFO/barnehager i Drammen kommune

I henhold til rundskriv I-5/2008

”Håndtering av legemidler i barnehage, skole og skolefritidsordning”

## Formål:

- sikre at elever/barna som trenger hjelp til legemiddelhåndtering i skole, barnehage og SFO får riktige legemidler til rett tid mens de oppholder seg ved skolen/SFO/barnehagen.
- sikre at skolen/barnehagen har gode rutiner for legemiddelhåndtering
- sikre at personalet har tilstrekkelig kunnskap til å ta på seg oppdrag om bistand til medisiner.
- gjøre foreldrene trygge på at skolens/barnehagens hjelp er forsvarlig når det er inngått avtaler om bistand til medisiner.

Noen barn er avhengige av å ta medisiner mens de er på skolen/barnehagen. Det er i utgangspunktet foreldrene som er ansvarlige for medisiner forordnet av legen.

## 1. Ansvarsforhold

Foreldrene har ansvar for å sørge for at elevene/barna får de medisinene som er forordnet. Før skole/barnehagen inngår avtale, skal foreldrene sørge for at personell som skal bistå får nødvendig informasjon og opplæring. Skolen/barnehagen skal også ha utlevert legemiddelkort (pkt. 3) og eventuell instruks for akuttmedisinering (pkt. 4)

### Kopi av avtalen skal sendes behandlende lege.

For kortere kurer til ellers friske barn (medisinering som ikke gjelder for hele skoleåret, f.eks antibiotika kurer) behøver man ikke å sende kopi av avtalen til lege og man trenger ikke legesignatur på legemiddelkortet (vedlegg 1C).

### Skole:

Sammen med behandlende lege, må foreldrene vurdere om eleven selv kan mestre medisineren, eller om det er behov for bistand. Når eleven trenger medisiner i skoletiden, kan personell ved skolen bistå, hvis ressursmessige hensyn tillater det og personellet har nødvendig kompetanse.

Det skal inngås skriftlig avtale mellom skole og foreldre i tilfeller hvor bistand skal gis.

Avtale bør inngås for et skoleår om gangen. (vedlegg 1 A)

For kortere kurer til ellers friske barn (medisinering som ikke gjelder for hele skoleåret, f.eks antibiotika kurer) brukes egen avtale/legemiddelkort (vedlegg 1 C):

Avtalen skal omhandle:

- hvilke konkrete personer ved skolen/SFO som skal bistå
- om eleven skal gis medisin
- om eleven bare skal gis påminnelse
- samtykke til at skolen tar direkte kontakt med behandlende lege i akuttsituasjoner

### Barnehage:

Dersom legemidler må taes i barnehagetiden, kan foreldrene overlate ansvaret for medisineren av barnet til navngitte personer ved å fylle ut et skjema.(Vedlegg 1 B)

For kortere kurer til ellers friske barn (medisinering som ikke gjelder for hele skoleåret, f.eks antibiotika kurer) brukes egen avtale/legemiddelkort (vedlegg 1 C):

Avtalen skal omhandle:

- hvilke konkrete personer ved barnehagen som skal bistå (se vedlegg 1B)
- om barnet skal gis medisin
- samtykke til at barnehagen tar direkte kontakt med behandlende lege i akuttsituasjoner.(se vedlegg 1B)

## **2. Reservasjonsrett**

Skolen/barnehagen kan avslå å yte bistand til medisiner, hvis bistanden krever en kompetanse som ikke innehas av skolens/barnehagens personell. Foreldrene må da henvises til å ta problemet opp med fastlege/behandlende lege, som eventuelt må sørge for bistand gjennom helsetjenesten.

Personell ved skolen/barnehagen som mener å ikke ha nødvendig kompetanse til å bistå i mer kompliserte tilfeller, må ta dette opp med skolens/barnehagens ledelse. Ledelsen må påse at bistandsoppdrag ikke avtales i tilfeller hvor personellet mangler kompetanse, jf. også pkt 9.

## **3. Legemiddelkort**

Alle barn som bruker legemidler skal ha et legemiddelkort der alle legemidler som er aktuelle i skole/barnehage-tiden er oppført med navn, styrke og dose (vedlegg 2). Legemiddelkortet må være tydelig skrevet og signert av foreldrene og **legen**. For kortere kurer (medisinering som ikke gjelder for hele skole/barnehageåret for eksempel antibiotika) trengs ikke legesignatur (vedlegg 1 C). Det er foreldrenes ansvar at opplysningene på legemiddelkortet er riktige. Foreldrene leverer nytt legemiddelkort til skolen/barnehagen ved endringer i medisineringsen.

## **4. Instruks for akuttmedisinering**

Dersom eleven har en lidelse som medfører at det kan oppstå akutte situasjoner på skolen/barnehagen (epileptiske anfall, allergi, astma, diabetes o.l) skal det finnes en instruks for behandling av den akutte situasjonen underskrevet av behandlende lege (vedlegg 3). Foreldrene har ansvar for at instruks for akuttmedisinering leveres til skolen/barnehagen. Klasse/barnehagestyrer/leder av SFO har ansvar for at personalet til enhver tid er kjent med instruksene for akuttmedisinering av de enkelte elevene/barna.

## **5. Krav til legemidlene som skal håndteres av skolen/barnehagen**

Doseringseske i standgjort av foreldre/apotek skal brukes der det er mulig. Det brukes egen doseringseske som bare inneholder legemidler som skal utleveres mens barnet oppholder seg ved skolen/SFO/barnehagen. Doseringesken merkes med dato, innhold, klokkeslett og elevens/barnets navn. Det er foreldrenes ansvar at doseringesken inneholder riktige legemidler. Når legemidlene ikke kan fylles i doseringseske (for eksempel rektaltuber, insulinpenn, astmaspray) tar bare skolen/barnehagen imot legemidler i originalemballasje merket med barnets navn og bruksanvisning fra apoteket. Foreldrene har ansvar for å sende/levere legemidlene til skolen/barnehagen.

## **6. Oppmåling av doser**

Ved oppmåling av doser skal den oppmålte mengde kontrolleres og signeres for av to personer. (For eksempel ved insulin, miksturer eller hvis man ikke skal bruke hele innholdet i en rektalsprøyte).

## **7. Oppbevaring av legemidler**

Foreldrene avtaler med skolen/barnehagen om legemidlene skal oppbevares i eget lommeapotek i skolesekken/hylle på eget rom, eller om legemidlene skal oppbevares ved skolen/barnehagen (vedlegg 1). Akuttmedisin bør oppbevares ved skolen/barnehagen, evt. i tillegg til at eleven/barnet har akuttmedisin med seg i sekken hver dag.

Når legemidlene oppbevares ved skolen/barnehagen:

Legemidlene oppbevares innelåst og adskilt med egen boks eller hylle for hvert barn. Nøkkel til oppbevaringsstedet må være utilgjengelig for barn og uvedkommende.

### Når legemidlene oppbevares i skolesekken/hylle på eget rom:

De samme reglene om merking av doseringsesker og originalemballasje med etikett fra apoteket gjelder her. Det må sikres at andre elever/barn ikke får tak i legemidlene i skole/barnehagetiden eller ved reise til og fra skolen/barnehagen. Doseringesken skal kun inneholde legemidler til en dags forbruk.

## **8. Utlevering**

### **Utlevering av faste legemidler:**

Den som utleverer faste legemidler har ansvar for:

At legemidlene gis til riktig elev/barn, til riktig tid og på riktig måte og kvittere for at legemidlene er utlevert og tatt (på utleveringsskjema, vedlegg 4).

At legemidlene som gis samsvarer med legemiddelkortet.

At tablettar svelges med et glass vann mens eleven/barnet står eller sitter.

### **Utlevering av akuttmedisin:**

Den som utleverer medisin i en akuttsituasjon må følge instruks for akuttmedisinering av gjeldende elev/barn. Det gis beskjed til foreldrene om akuttsituasjoner som har oppstått (gis muntlig/skriftlig ved henting i barnehagen/skole/SFO)

## **9. Feil og avvik**

Dersom personalet ved skolen/barnehagen oppdager avvik mellom legemiddelkortet eller instruks for akuttmedisinering og de legemidlene foreldrene har levert, må foreldrene kontaktes. Eventuelt kan helsesøster kontaktes for råd eller veiledning.

Dersom det blir utlevert feil legemiddel til en elev eller barn skal lege kontaktes straks. Feilen rapporteres skriftlig til rektor, barnehagestyrer, helsesøster og foreldre. Helsesøster og rektor/barnehagestyrer skal vurdere eventuelle rutineendringer for å forhindre at lignende feil kan skje igjen.

Dersom feilen skyldes uaktsomhet, kan vedkommende som utleverte legemidlet få trukket tilbake sin tillatelse til å utlevere legemidler.

## **10. Dokumentasjon for gitte doser**

Alle doser som utleveres i skole/SFO/barnehage skal dokumenteres med dato og signatur av to personer (vedlegg 4). Signaturene består av minimum tre bokstaver og må kunne identifiseres. Dette for å kvalitetssikre riktig medisin og dose.

Nye utleveringsskjemaer tas i bruk ved behov evt. den første hverdagen i hver måned.

**Gamle utleveringsskjemaer sendes hjemmet. Kopi oppbevares på skole/barnehage.**

## **11. Observasjoner**

Det må fremkomme av legemiddelkortet dersom det er spesielle observasjoner skolens/barnehagens personale skal gjøre i forbindelse med utlevering av legemidler. Både foreldre og skole/barnehage må kommuniserer om eventuelle observasjoner.

## **12. Medisin perm**

Hver elev/barn skal ha en perm der:

- Legemiddelkort
- Instruks for akuttmedisinering
- Skjema for utlevering av legemidler og eventuell tilleggsinformasjon fra foreldrene settes inn.
- Permen oppbevares på fast plass.

### **13. Huskeliste til foreldrene**

Det er utarbeidet en huskeliste som gjøres kjent for foreldrene, vedlegg 5.

#### **Ikrafttredelse**

Retningslinjene gjelder fra dags dato og skal revurderes ved lov-/forskriftsendring eller ved behov, minimum hvert 3. år.

**Retningslinjene er revidert i februar 2012 av:**

**Komuneoverlege, Madli Indseth**  
**Helsetjenesten, virksomhetsleder, Anniken Blichfelt Muren**  
**Frydenhaug skole, spesialsykepleier, Camilla Kolle**  
**Gulskogen skole, sosialrådgiver, Kirsti Ravn Larsen**  
**Barnehagene, virksomhetsleder, Anne Hofstad Dahl**  
**Helsestasjonen, led. Helsesøster, Wenche Hovde**

**Avtale om medisinerings av barn/elever i undervisningssektoren  
skoleåret \_\_\_\_\_**

**Elevens navn:** \_\_\_\_\_ **Fødselsdato:** \_\_\_\_\_ **Klasse:** \_\_\_\_\_

**Dato for inngått avtale:** \_\_\_\_\_

Eleven må minnes på å ta legemidlene **JA / NEI**

Legemidlene oppbevares innelåst ved skolen, se skolens/barnehagens rutiner **JA / NEI**

Legemidlene oppbevares i lommeapotek i skolesekk,  
etter individuell vurdering og avtale **JA / NEI**

**Følgende personale overlates ansvar for å utlevere legemidler til barnet i skole- / SFO tiden:**

---

---

---

Undertegnede foreldre har ansvar for å levere oppdatert legemiddelkort til skolen (vedlegg 2), og for at legemiddelkortet inneholder korrekte opplysninger.

Oppdatert instruks for akuttmedisinering underskrevet av lege skal leveres skolen.(vedlegg 3).

Undertegnede foreldre har ansvar for å levere legemidler til skolen/SFO:

- Tabletter leveres i doseringseske merket med dato, klokkeslett, innhold og navn.
- Andre legemidler leveres i original forpakning med etikett fra apoteket.

**Informasjon fra foreldre til skolens personale  
(spesielle opplysninger om bruk/observasjoner):**

---

---

---

---

**Jeg/vi gir vårt samtykke til at skolen kontakter lege i akuttsituasjoner og at opplysninger om medisinerings oppbevares på avtalt sted på skolen.  
Jeg/vi har gitt opplæring til personalet.**

\_\_\_\_\_  
Foreldre/foresatte

\_\_\_\_\_  
(Elev)

**Vi påtar oss ansvaret for legemiddelhåndtering i forhold til punktene over mens barnet er på skolen/SFO, og opplæring er mottatt**

Retningslinjer med vedlegg for legemiddelhåndtering skal følges.

Dato: \_\_\_\_\_

Personalet sign. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Rektor sign.: \_\_\_\_\_

**Avtale om medisinerings av barn i .....barnehage  
i barnehageåret .....**

**Barnets navn:** \_\_\_\_\_ **Fødselsdato:** \_\_\_\_\_ **Gruppe:** \_\_\_\_\_

**Dato for avtale fra:** \_\_\_\_\_ **til:** \_\_\_\_\_

**Følgende personale overlates ansvar for å utlevere legemidler til barnet i barnehagetiden:**

---

---

---

Legemidlene oppbevares innelåst i medisinskap i barnehagen

**JA / NEI**

Legemidlene oppbevares i hylle på eget rom

**JA / NEI**

Undertegnede foreldre har ansvar for å levere oppdatert legemiddelkort til barnehagen (vedlegg 2), og for at legemiddelkortet inneholder korrekte opplysninger.

Oppdatert instruks for akuttmedisinering underskrevet av lege skal leveres barnehagen om det skjer i medisineringsen (vedlegg 3).

Undertegnede foreldre har ansvar for å levere legemidler til barnehagen:

- Tabletter leveres i doseringseske merket med dato, klokkeslett, innhold og elevens navn
- Andre legemidler leveres i originalforpakning med etikett fra apoteket.

**Informasjon/opplæring fra foreldre til barnehagens personale (spesielle opplysninger om bruk/observasjoner):**

---

---

---

---

**Jeg/vi gir vårt samtykke til at barnehagen kontakter lege i akuttsituasjoner og at opplysninger om medisineringsen oppbevares på avtalt sted i barnehagen.**

**Jeg/vi har gitt opplæring til personalet.**

\_\_\_\_\_  
Foreldre/foresatte

**Vi påtar oss ansvaret for legemiddelhåndtering mens barnet er i barnehagen og opplæring er mottatt.**

Retningslinjer for legemiddelhåndtering skal følges.

Dato: \_\_\_\_\_

Personalet sign. \_\_\_\_\_

Styrer sign.: \_\_\_\_\_

## Avtale og legemiddelkort for medisinerings i kortere perioder (kurer) i skole/SFO/barnehage i skoleåret/barnehageåret \_\_\_\_\_

Elevens/barnets navn: \_\_\_\_\_ Fødselsdato: \_\_\_\_\_ Klasse/gruppe: \_\_\_\_\_

Dato for avtale fra: \_\_\_\_\_ til: \_\_\_\_\_

### Skole:

Eleven må minnes på å ta legemidlene **JA / NEI**

Legemidlene oppbevares innelåst ved skolen, se skolens prosedyre **JA / NEI**

Legemidlene oppbevares i lommeapotek i skolesekk **JA / NEI**

### Barnehage:

Legemidlene oppbevares innelåst i medisinskap i barnehagen **JA / NEI**

Legemidlene oppbevares i hylle på eget rom **JA / NEI**

### Følgende personale overlates ansvar for å utlevere legemidler til barnet i skoletiden / SFO/ barnehage - tiden:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Undertegnede foreldre har ansvar for at opplysningene i tabellen under (legemiddelkort) er oppdatert og inneholder korrekte opplysninger.

Undertegnede foreldre har ansvar for å levere legemidler til skolen/SFO/barnehage:

- Tabletter leveres i doseringseske merket med dato, klokkeslett, innhold og elevens navn
- Andre legemidler leveres i originalforpakning med etikett fra apoteket.

Legemiddel, styrke, legemiddelform	Kl.	Kl.	Eventuelle opplysninger. Hvordan skal medisinen gis. Observasjoner	Dato/ foreldre sign.

**Jeg/vi gir vårt samtykke til at skole/SFO/barnehagen kontakter lege i akuttsituasjoner og at opplysninger om medisinerings oppbevares på avtalt sted på skole/SFO/barnehagen. Jeg/vi har gitt opplæring til personalet.**

\_\_\_\_\_  
Foreldre/foresatte

**Vi påtar oss ansvaret for legemiddelhåndtering mens barnet er på skolen/SFO/barnehage og opplæring er mottatt.**

Retningslinjer for legemiddelhåndtering skal følges.

Dato: \_\_\_\_\_

Personalet sign. \_\_\_\_\_ Styrers/rektors sign : \_\_\_\_\_



## LEGEMIDDELKORT for medisinerings i skole/SFO/barnehage år \_\_\_\_\_

Foreldrene er ansvarlige for at nytt legemiddelkort leveres barnehagen/skolen/SFO ved endringer i medisineringsen. Foreldrene er ansvarlige for at legemiddelkortet inneholder riktige opplysninger.

Eleven/barnets navn: \_\_\_\_\_ F.dato: \_\_\_\_\_ Klasse/gruppe \_\_\_\_\_

### FASTE LEGEMIDLER i skole/SFO/barnehage :

Legemiddel, styrke, legemiddelform	Kl.	Kl.	Opplysninger. Hvordan skal medisinen gis	Dato/ legens sign.

### EVENTUELLMEDISIN i skole/SFO/barnehage:

Legemiddel, styrke, legemiddelform	Dosering	Opplysninger. Hvordan skal medisinen gis	Dato / legens sign.

### AKUTTMEDISIN?      JA / NEI

Hvis JA: Se detaljert instruks for akuttmedisinerings (vedlegg 3).

**OBSERVASJONER** som personalet skal være oppmerksom på i forbindelse med utlevering av legemidler:

	Dato: _____ Foreldrenes sign.: _____ Legens sign.: _____
--	--

# INSTRUKS FOR AKUTTMEDISINERING

av \_\_\_\_\_ (type anfall)

Elevens/barnets navn: \_\_\_\_\_ Fødselsdato: \_\_\_\_\_

Klasse/gruppe: \_\_\_\_\_ Skole/barnehageåret: \_\_\_\_\_

**Beskrivelse av anfall:**

---

---

---

**I hvilke situasjoner skal behandling gis:**

---

---

---

**Hva skal gis og hvordan:**

Legemiddel	Styrke	Legemiddel- form	Enkeldose	Tids- intervall	Total dose pr. anfall

Når kontaktes foreldrene: \_\_\_\_\_

Når kontaktes lege: \_\_\_\_\_

Dato: \_\_\_\_\_ Primærlege/spesialist: \_\_\_\_\_ Tlf.: \_\_\_\_\_



## HUSKELISTE TIL FORELDRENE

**Skolens/barnehagens retningslinjer for legemiddelhåndtering skal sikre at elever/barn som trenger hjelp til å håndtere legemidler, skal få riktig legemiddel til rett tid mens de er på skolen/barnehagen/SFO.**

- Husk å levere nytt legemiddelkort til skolen/barnehagen/SFO hvis lege har gjort endringer i medisineringen.  
Legen må underskrive legemiddelkortet (gjelder ikke korte kurer til ellers friske barn).
- Husk å sende legemidler til skolen/barnehagen/SFO og sjekk at de har tilstrekkelig god holdbarhet.
- Instruks for akuttmedisin må underskrives av lege.
- Husk ny instruks fra lege hvis det gjøres endringer i akuttmedisinen.
- Apoteket kan i standgjøre doseringsesker og andre doser hvis du ikke vil gjøre det selv.